

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**F. Ioannis Andreae Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum
Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ
Calvino-Catecheticæ**

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

An Sibi etiam Christvs aliquid meruerit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

tur, solum isthuc residere, & nullibi esse posse. Mundum relinquit; sed ut, cum voluerit, in eo essentialiter adesse possit. Me, visibilem, & opis humanæ indigum, qualis tunc erat Christus, cum ob beneficium Magdalenam id diceret, talem non semper habebitis Verbo, quæ loca Christi præsentiam allerunt in cælo, non negant eam & alibi esse posse essentialiter & corporaliter, licet inuisibili modo.

AD II. Ita quidem est natura corporis corruptibilis: at Christi corpus est glorificatum, esseque simul pluribus in locis potest. Vide in *Luthero calu. par. 3. q. 49.* Ita S. Patres ibidem: Si qui secus loqui videntur, quales allegat Minister; ad eos vna satisfacit generalis responsio: Quod loquantur de modo existendi in cælis speciali, quo tantum est in cælis; non de modo quo idem re & numero Corpus in indiuiduo esse simul in terris vere possit, ac solet.

AD III. Si Minister non imprudenter fallitur; profecto (sit venia Veritati) impudenter fallit. Ubiquitarij fingunt, Christi Humanitatem perinde ac Diuinitatem esse ubique: Bellarminus docet corporalem, essentialemque Humanitatis Dominicæ præsentiam solum esse certis in locis, etiam pluribus simul posse: idque ex Scripturis: ex symbolo, ex corporali præsentia Christi in Eucharistia; ex S. Patribus. Quam hæc procul abeunt ab audaci, an mendaci, pronunciatu Ministeri: Et citare capita Bellarmini audeat. Ea vide, age.

AD IV. respondebo infra ad quæst. 75.

AD QUÆST. L.

Cur additur: Sedet ad dexteram Dei?

MINISTER ad illud Catechesios: *Vt se ibi Caput Ecclesie sua declararet: disputa ex caluinaticam appendiculam hanc: Vitta meritum in terra.* Deinde, quia nihil in Catechico responso ad distinctionem addidi; omissionem sibi rapit in Confessionem meam, uti refutatam alias à me: ac infert: Eo manifestè caput Ecclesie in terris non esse Papam, sed SOLVM Christum: contra Bellarminum, &c.

RESPONDEO ad posterius primum. Aperte

hic facetur, & Manifeste docet Minister se Caudatorem agere hic, uti pro more iam sæpius gnauiter præstitit sycophantam; ut eo delectari videatur: Id quod non est prudentiæ, sed argutiæ ac vafriciæ; non ingenij, sed maligni genij; non scientiæ, sed sophistiæ ac strophistiæ; non Theologi, sed momi & Archilogi; non Viri, sed de fece vulgi ac lannionis. Ex dictis, factisque tuis te iudico. Facere audes? Dicere audeo. Te tute; non me lædis.

Ad Rem. Dixi, docui: Ecclesie Caput in terris Inuisibile est Christus primarium: Papa, visibile & Vicarium ac secundarium. Ecce Confessionem meam, omnique Ecclesie Dei. Iam distinxij, quod isthuc omisi; quia superius distinxeram semel. Porro de priore Quæritur:

An Sibi etiam CHRISTVS aliquid meruerit?

CALVINVS Inst. l. 2. c. 17. § 6. *Scholasticorum non minus stulta est curiositas, quam temeraria definitio, ubi hoc idem asserunt.*

MINISTER. 1. Potest: si aiunt gloriam Corporis. &c. de gratia & gloria Anima dissentiuunt 2. Nos simpliciter cum Augustino dicimus: *Sipænam respicimus, Christus est similis latronibus; si Causam interrogamus, respondebit, Propter Vos. Ira Ila 9. Natus est Nobis. &c. 2. Cor. 8. Propter nos egenus factus est. &c. Ambr. orat. de fide resurr. dist. 14. Si Nobis non resurrexit, utiq; non resurrexit, qui SIBI cur resurgeret, non habebat. &c.*

3. Bellarmino est omne præsidium in Phil. 2. PROPTER quod ET Deus exaltauit eum. &c. Et Heb 2. Videmus Iesum PROPTER mortis passionem, gloria & honore coronatum. Quia Propter causam ubique significare solet scilicet meritum. At Falsum: nam sæpe etiam Finalem, effectum, consequentiam, teste Tho. Aquin. Rib. ra. &c. Deind. *ix. utiq; id est, donauit gratis, non pro merito.* Demum Heb 2. Propter mortis passionem, refertur ad præcedens hoc, Inferior Angelis factus; non ad coronatum: teste Aug. contra Max. l. 3. c. 25.

RESPONDEO AD I. Consentimus de merito corporis; de Anima, dissentiuunt à portionibus pauci, causa disputationis, absq; pertinacia, præiudicioque fidei & Ecclesie.

AD II. Verè propter nos primariò; propter se Hominem, consequenter de condigno, & excellenter. Sic & S. Ambrosius sentit, alijque S. Patres apud Bellar. l. 4. de Christo. c. 9.

AD III. Et

AD III. Et verò inuidium ijs in locis est Orthodoxis presidium. Esto, *Propter* significet alibi finalem causam: non ergo hic significare potest meritoriam? At hanc docet Bellarminus ex emphatico *ET*: atque ex Matt. 16. confirmat: *Et ego dico tibi, tu es. &c.* id est, propter hoc dico: iuxta Hieron. ibid. & S. Patres. Quam confirmationem non infirmat minister; quia non valuit, ut voluisset.

Neque vox *angelorum* derogat merito Christi corpori magis, quam nostro, nam *per omnia similis factus est nobis, absq; peccato.*

Demum; loco ad Heb. 2. vim infers; ac iniuriam Christo; contra interpretes S. Patres ibid. Neque enim *propter*, sed *per passionem* factus Angelis fuisset inferior: Neque etiam factus inferior, sed tanto superior; ut cui ante, & in passione Angeli, ceu Domino, ministrarunt.

AD QVÆST. LIV.

Quid credis de Sancta & Catholica Christi Ecclesia?

I. *An Christus collegerit Ecclesiam tantum per Spiritum suum, & Verbum; ac non per Merita?*

CALVINVS Instit. l. 2. c. 17. § 6. negat. *Quibus enim meritis ass. qui potuit HOMO (Christus), ut iudex esset mundi, Caput Angelorum, atq; ut potiretur summo Dei Imperio: &c.*

MINISTER I. Pro Catechesi contendit, à Christo colligi Ecclesiam per solum & Spiritum, interit; & Verbum, externa Vocatione: per *Merita*, negat: Meque ai. in se, imperitè Redemtionem cum Vocatione Ecclesie confundere; qua de Vocatione sola hic Catechismus: Ideoque vocem; *ex angelis*, ab euocando sic dictam, significare.

RESPONDEO I. Minister imperitè mihi affingit confusionem Redemtionis & Vocationis Ecclesie: & manifesta est, non iam ipsius *in se, aut incogitantia*; sed malitia hæretica, negantis Ecclesiam, præter Spiritum & Verbum, insuper & *Meritis* Christi esse collectam.

I. Quæro, An non ipse Spiritus, & Verbum numeranda sunt in Meritis Christi; & ex Me-

ritis Christi data Ecclesie? Atqui per Spiritum & Verbum Sibi ipse collegit Ecclesiam; ut Catechesis docet: ergo, inquam etiam per Merita. Minor vestra est; maior em negas ex hæretico fundamento, Christum nihil Sibi meruisse. Quod everti ad quæst. 50.

2. Quæro: Annon Christus Sibi FORMAVIT Sponsam ex perfosso in cruce laere suo; ceu ex Adami, Euam DEVS: eaque sibi ab initio mundi iunxit in matrimonium, vinculumque Sanguine confirmavit? Atqui in Crucis passione & antecedentium Spiritus, prædicationis, vitæque Dominicæ totius, & præsentium Meritorum summa, visque omnis conuenit, confluit, & ab ea promanauit; idque per modum Meriti: Ergo & Ecclesia.

3. An non ipse dixit, & factum est: Ioan. 12. *Ego, si exaltatus fuero à terra, scil. in cruce, OMNIA traham ad me, hoc est, dispersa colligam;* & Ioan. 14. *Nemo venit ad Patrem, nisi per ME trahentem.* A. qui in istis OMNIBVS tractis seu collectis, etiam est Ecclesia: & ipsum *Trahere* seu *Colligere* est inter Effecta & Merita crucis: Ergo & Collectio Ecclesie est Meritum crucis.

4. Annon DEVS, Eph. 1. 22. *OMNIA subiecit sub pedibus eius, in cruce exaltati;* & Sic humiliati; ipsumque dedit *CAPVT* super omnem Ecclesiam; qua est *CORPVS* ipsius. &c. idque ex merito passionis; ut doctus supra: Ergo qui meruit quod maius, scil. Caput Ecclesie; etiam meruit quod minus est, *Corpus* nimirum colligi, quod est Ecclesia, Christi pedibus subiecta. Idque pro Redemtionis merito prius, quam dati Spiritus & Verbi. Nam causa prior effectu suo esse debet: fons riuulo prior; sol radio; radius generatione rerum sublunarium.

5. *Ecclesia proprie cepit in die Pentecostes, ait Bellarm. lib. 3. de Sanct. c. 11. Tunc enim impletis omnibus mysteriis Redemtionis, promulgatum fuit publice Evangelium.* Vbi rectè distinguit Meritum colligendæ Ecclesie, & effectum Colligi cæptæ per Spiritum & Verbum. Ergo Ecclesie collectio manet primario & originaliter ex Merito Christi passis; secundario ex Vocatione interna, & externa.

Quam hæc singula copiosè ac solidè queant
ex S.